

Maahanmuuton hyötyjäkartta

Oct 29, 2026 · @Otto

Mallin ydinväite [H]: maahanmuuton volyymi synnyttää yhdeksän erillistä tulovirtaa, ja jokaisen virran hyötyjän tulo riippuu määrästä ja kestosta, ei kotoutumisen onnistumisesta. Luonnoksen keskussolmu on tässä nimetty volyymiksi, koska se on suure, jota hyötyjät tarvitsevat.

Kartta laajentaa luonnosta kolmella tasolla. Jokaiselle haaralle on nimetty maksaja, kanava ja vastaanottaja. Jokaiselle transaktiolle on haettu euroa vuodessa. Haarat on kytketty toisiinsa niiden toimijoiden kautta, jotka hyötyvät useammasta virrasta. Pohjana ovat käsinpiirretty luonnos ja Meren tapauksen Intressianalyysi dokumentissa

Meren varoitus ja abstraktion suoja .

Luonnoksen haarat jakautuvat kolmeen kerrokseen. **Palvelutuotanto** muuttaa volyymin tilauksiksi: tulkkaus, vastaanotto, kotoutumiskoulutus, ammatillinen koulutus ja järjestöt. **Pääoma** muuttaa volyymin kysynnäksi: asuminen, BKT ja eläkejärjestelmän kertomus. **Poliittinen tuotto** muuttaa volyymin seuraukset vallaksi: ongelman hallinnointi tuottaa virkoja ja ääniä.

Merkinnät: [D] dokumentoitu lähteellä, [P] päätelty rakenteesta, [H] hypoteesi, jolle on nimetty testi. Kartta näyttää rahavirrat ja asemat. Motiivi on aina [P] tai [H].

Louise Shelleyyn menetelmällä syvennetty analyysi kietoutumasta, fasilitaattoreista ja katkaisukohdista on välilehdellä Shelleyyn analyysi .

Kokonaiskartta

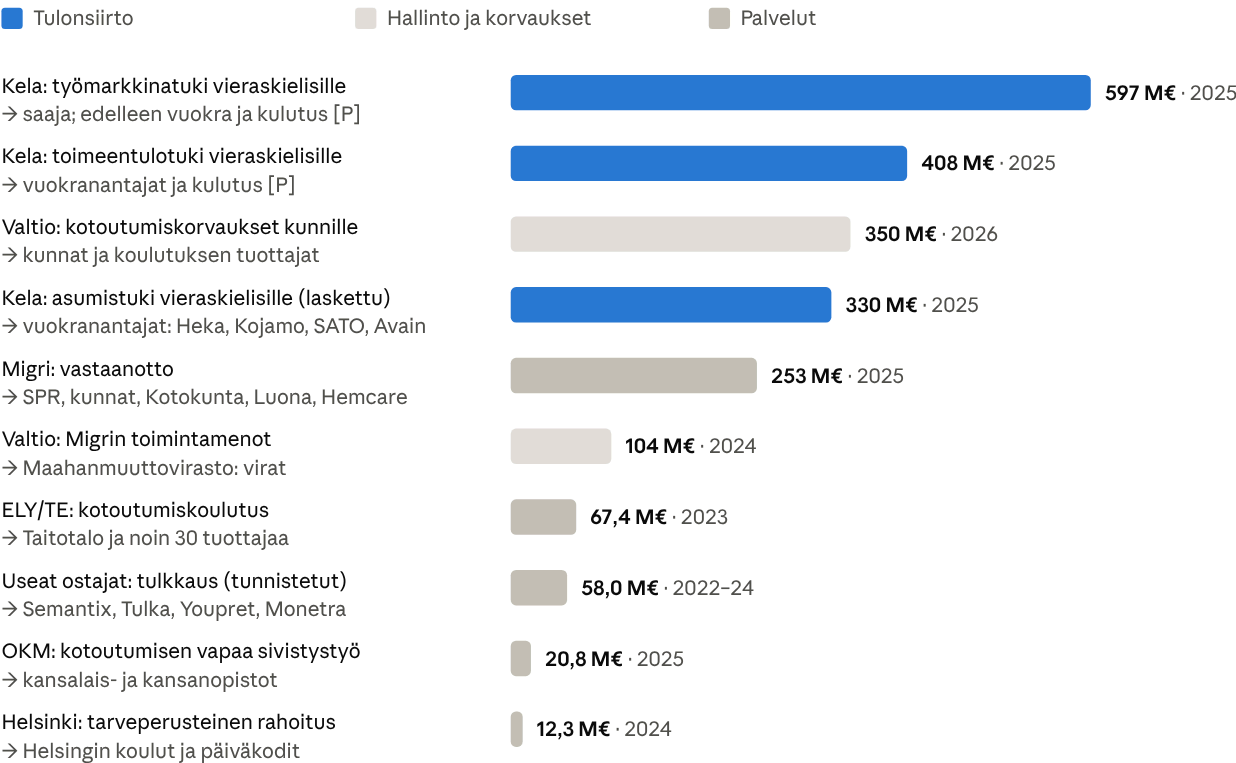
Hyötyjäkartta · yhdeksän haaraa, kolme kerrosta

Kartta seuraa luonnoksen asettelua: haarat ylöspäin ja alaspäin volyymista, Taitotalosta Stadin AO:hon ja ongelman hallinnoinnista hallintoon ja ääniin. Väripiste kertoo kerroksen. Katkoviiva näyttää uuden kytköksen: vastaanoton ylläpitäjä hoitaa nyt myös palautuskeskusta.

Rahavirrat

Kelan tulonsiirrot ovat yli kolminkertaiset palveluostoihin nähden

Tulonsiirto 1335 M€ · Hallinto ja korvaukset 453 M€ · Palvelut 412 M€ · viimeisin vuosi kullekin

Kela 2.9.2026, budjetti.vm.fi, Yle 19.5.2025 ja haarojen muut lähteet · viimeisin vuosi kullekin virralle

Palvelutuotannon haarat saavat rahansa ostoina, mutta suurin virta on tulonsiirto, joka kulkee vastaanottajan kautta vuokranantajalle ja kauppaan [P]. Pääomakerros saa siksi osansa välillisesti. Vieraskielisten keskeiset Kela-etuudet olivat yhteensä noin 1,8 mrd € eli noin 20 % kaikista (2025). Vuodet vaihtelevat virroittain, ja asumistuen euroluku on laskettu Kelan osuudesta.

Sama euro vain kerran. Virtoja ei ole tarkoitettu laskettaviksi yhteen. Vuodesta 2025 kotoutumiskoulutus maksetaan osin kunnille menevistä korvauksista, joten koulutuksen ja korvausten luvut menisivät päällekkäin samana vuonna. Valtion sisäiset siirrot, kuten

valtio → kunta → kunnan oma oppilaitos, on konsolidoitava ennen kokonaissummaa.

Tulkkkaus

Tulkkauksesta löytyi julkisia menoja vähintään noin 58 M€ vuodessa. Kansallista kokonaislukua ei tilastoida. Menot kasvavat niin kauan kuin asiakas ei opi kieltä, ja tulkkauksen rajaaminen kolmeen vuoteen on yhä selvityksenä.

Hyötyjä	Transaktio	€/v	Intressi	Luokka
Tulkkausyritykset	Hyvinvointialueet → tulkkkaus ja käännös	35,3 M€ (2024), noin 4 M€ enemmän kuin 2023	Asiakkuuden kesto	[D]
Tulkkausyritykset ja kuntien tulkkikeskukset	Valtio → kunnat: tulkkaukustannusten korvaus	13,5 M€ (2022); 14,8 M€ (2021)	Siirtyi 2025 osaksi laskennallista korvausta, tasoa alennettiin noin 3 M€/v	[D]
Tulkkausyritykset	Maahanmuuttovirasto → tulkkkaus	3,8 M€ (2024); 2,9 M€ (2023)	Turvapaikkaprosessi	[D]
Tulkkausyritykset	Käräjäoikeudet → tulkkkaus	3,83 M€ (2024); 1,29 M€ (2020)	Kolminkertaistui neljässä vuodessa	[D]
Tulkkausyritykset	Poliisi → tulkkkaus	2,23 M€ (2023); 1,35 M€ (2020)	Rikosasoiden kasvu	[D]
Semantix Finland Oy (TransPerfect)	Hansel, Helsinki, hyvinvointialueet → tulkkkaus	liikevaihto 15,50 M€, liikevoitto 1,31 M€ (2025)	Puitesopimusten ykkössijat 2017 ja 2018	[D]
Tulka Oy	Helsinki → tulkkkaus	liikevaihto 12,38 M€, liikevoitto 1,32 M€ (2025); huippu 16,84 M€ (2023)	Osti Vantaan kaupungin A-Tulkkkaus Oy:n	[D]

Hyötyjä	Transaktio	€/v	Intressi	Luokka
Youpret Oy	Siun sote ym. → tulkkaus	liikevaihto 6,90 M€ (8/2025); 8,82 M€ (8/2024)	Etu- ja lähitulkkaus	[D]
Monetra Oulu Oy	Kuntien omistama palveluyhtiö → tulkkaus hyvinvointialueille	Varsinais- Suomi noin 3,5 M€ (2025)	Oulun, Tampereen, Kuopion, Jyväskylän ja neljän sairaanhoitopiirin perustama palveluyhtiö	[D, toissijainen]

Hankinnat [D]. Helsingin tulkkaushankinnan arvo oli 15,5 M€ (2+2 vuotta, 2023), toimittajina Tultra, Semantix ja Tulka. Pääkaupunkiseudun yhteishankinta (Vantaa, Helsinki, Kerava, HUS) keskeytettiin 2022 hankintalain vastaisena.

Intressin puolustus [D]. Kieliasiantuntijat ry otsikoi hallitusohjelman selvityksen 2023: "Uusi hallitus haluaa heikentää maahanmuuttajien tulkkauspalveluita." Kolmen vuoden rajausta ei ole säädetty; kansanedustaja Reijosen toimenpidealoite TPA 65/2026 vaatii sitä yhä.

Mekanismi [P]. Tulkkausmarkkinan volyymi on asiakasmäärä kertaa kielitaidottomuuden kesto. Onnistunut kotoutuminen pienentää sitä; pysyvä oikeus tulkkaukseen pitää sen yllä.

Lähteet: [Yle 19.5.2025](#), [HE 21/2024](#), [MTV: poliisin ja oikeuslaitosten tulkkauskulut](#), [Helsinki 23.5.2023: tulkkaushankinta](#), [Vantaa 13.1.2022: yhteishankinnan keskeytys](#), [Hansel 26.4.2018](#), [Semantix Finland Oy](#), [Tulka Oy](#), [Youpret Oy](#), [Suomen Uutiset 5.10.2026](#), [Kieliasiantuntijat 19.6.2023](#), [TPA 65/2026](#).

Kotoutumiskoulutus ja Taitotalo

Kotoutumiskoulutukseen käytettiin 67,4 M€ vuonna 2023, 57 % kaikesta työvoimakoulutuksesta. Tuottajalle maksetaan opiskelijatyöpäivistä, ja koulutuksen suorittaneista 32 % saavuttaa tavoitekielitaidon B1.

Hyötyjä	Transaktio	€/v	Intressi	Luokka
Taitotalo ja noin 30 muuta tuottajaa, enimmäkseen kuntien ammattiopistoihin kytkeytyviä osakeyhtiöitä	Valtio (ELY/TE, 2025 alkaen kunnat) → kotoutumiskoulutus työvoimakoulutuksena, 34,10 €/opiskelijatyöpäivä	47,9 M€ (2022), 67,4 M€ (2023); TAE-arvio 68,4 M€ (2024)	Osallistujia 16 200 (2023) ja noin 18 500 (2024); noin 7 454 €/asiakas/v	[D]
Kansalais- ja kansanopistot	OKM → valtionosuus lukutaito- ja aikuisten perusopetukseen	noin 11,8 M€ (2023), 20,83 M€ (2025)	Noin 6 800–7 200 opiskelijaa kotoutumissuunnitelmalla	[D]
Kunnat	Valtio → laskennallinen korvaus ja valtionosuuden vieraskielisyyskriteeri	korvaukset 164,5 M€ (2026)	Kunta ostaa koulutuksen; 2027 alkaen kaikki yhteen valtionosuuskanavaan	[D]
Ami-säätiö	Taitotalo → vuokra Pitäjänmäen kiinteistöistä; säätiö omistaa Taitotalosta 50 % ja 5 hallituspaikkaa	tase noin 40 M€; avustuksia noin 0,5 M€ (2025)	Vuokratuloa ei julkaista; vuokraneuvottelut alkoivat 2025; Hakola pj	[D]
Helsingin työllisyyspalvelut	Kaupunki → kotoutumiskoulutuksen hankinta	noin 3 000 osallistujaa/v Helsingissä	Hankinnan arvoa ei löytynyt	[D]
Opiskelija	Kela → yleistuki 37,21 €/pv ja kulukorvaus 9 €/pv (5/2026 alkaen)	ei kokonaislukua	Toimeentulo jatkuu koulutuksessa; ehdotettu kotoutumistuki 33,64 €/pv 1.4.2027 alkaen	[D]

Tulokset [D]. Tavoitekielitaidon B1 saavutti 32 % suorittaneista (2024); tavoite on 40 % vuonna 2026. Kolmen kuukauden kuluttua koulutuksesta työttömänä oli 27,4 % (2021) ja 26 % (2022). VTV:n mukaan 2013–2015 aloitetuista koulutuksista noin 35 % keskeytyi. Helsingin korkeasti koulutettujen ryhmissä B1:n saavutti 89 %.

"Säilytys"-hypoteesi [H]. Koulutus toimii tuottajalle tilauksena ja opiskelijalle toimeentulon jatkona, ja tulos on toissijainen. Tuottajan tulo kasvaa opiskelijatyöpäivistä, ei kielitaitotasosta [P]. Työttömyysmittari ei erota työllistynyttä jatkokoulutukseen siirtyneestä, joten siirtymä Taitotalosta Stadin AO:hon näkyy mittarissa onnistumisena.

Testi. Hypoteesi vahvistuu, jos koulutuksen jälkeen työllisiä on selvästi vähemmän kuin ei-työttömiä ja jos tuottajien sopimuksissa ei ole tulosperusteista hintaa. Hypoteesi heikkenee, jos VATT/Aalto-tulos pitää: kaupungin mukaan osallistujien tulot olivat

kymmenen vuoden kuluttua noin 47 % suuremmat.

Lähteet: [Kuntaliitto 13.5.2024](#), [kotoutuminen.fi: luvut](#), [TAE 2024, 32.30](#), [TAE 2026, 32.50](#), [HaVM 13/2026](#), [KKV 8/2025](#), [HE 74/2026](#), [TyVL 6/2026](#), [VTV 15/2018](#), [Helsinki 28.10.2026](#), [Taitotalo vuosikertomus 2023](#), [Ami-säätiö vuosikatsaus 2025](#), [Kela: yleistuki](#), [HE 109/2026](#).

Stadin AO ja ammatillinen koulutus

Stadin AO:n opiskelijamäärä kasvoi 2023–2025 noin 3 800:lla, ja vieraskielisten osuus nousi 43 prosentista 48 prosenttiin. Syyskuussa 2026 se oli 54,6 %. Rahoituksen yksikkö on opiskelijavuosi, eikä malli sisällä kielikerrointa.

Vuosi	Opiskelijoita vuoden aikana	Vieraskielisiä	Luokka
9/2026	ei raportoitu	54,6 % (sisältää vain vieraskielisille tarkoitetut aikuiskoulutukset)	[D]
2025	26 224	48 %	[D]
2024	24 722	46 %	[D]
2023	22 461	43 %	[D]
2018	ei haettu	noin joka kolmas	[D]

Rahoitusmalli [D]. Ammatillisen koulutuksen valtionrahoitus on noin 2,1 mrd € (2026). Vuonna 2025 jako oli perusrahoitus 70 %, suoritukset 20 % ja vaikuttavuus 10 %. Vuodesta 2026 opiskelijavuodet painavat 50 %, suoritukset 30 % ja työllistyminen ja jatko-opinnot 18 %. Valmentavan TUVA-koulutuksen painokerroin on 1,54, ja uudistuksessa ehdotettiin 3,04. Stadin AO:ssa on noin 480 TUVA-aloituspaikkaa, joista noin puolet vieraskielisiä.

Kaupungin lisäraha [D]. Helsinki varasi 2,3 M€ Stadin AO:n valtionrahoituksen "merkittävän vähenemisen" lieventämiseen (2025). Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan eriytymistä ehkäisevä tarveperusteinen rahoitus nousi 8,0 M€:sta (2023) 12,3 M€:oon (2024). Peruskoululaisista 27 % opiskelee suomea toisena kielenä (2025).

Kolmansien maiden opiskelijat [D]. Hallituksen esityksen HE 143/2025 mukaan kolmansien maiden opiskelijat maksavat 1.8.2026 alkaen lukukausimaksun, eivätkä he voi olla valtionosuusrahoituksen perusteena.

Mekanismi [P]. Luonnoksen nuoli Taitotalosta Stadin AO:hon on putki.

Kotoutumiskoulutus ja TUVA valmentavat tutkintokoulutukseen, ja jokainen vaihe on oma opiskelijavuotensa. Oppilaitoksen kannalta kesto on rahoitusta. Vuoden 2026 uudistus siirtää painoa työllistymiseen, mikä on mallin kannalta testi: jos vaikuttavuusosuuden nousu ei muuta opiskelijavirtaa, raha seuraa yhä volyymia.

Lähteet: [Kasko toimintakertomus 2023](#), [2024](#) ja [2025](#), [Yle 14.10.2026](#), [Yle 29.5.2018](#), [OPH: ammatillisen koulutuksen rahoitus 2025](#), [OPH 14.3.2025: rahoitusuudistus](#), [Kuntaliitto 22.10.2025](#), [hel.fi 6.10.2026: TUVA](#), [Helsinki 3.9.2024: talousarvio](#), [HE 143/2025](#).

Asuminen

Asumisen rahavirta kulkee Kelan kautta. Vuonna 2025 Kela maksoi vieraskielisille 27 % yleisestä asumistuesta, noin 330 M€, ja 41 % perustoimeentulotuesta, 408 M€. Molemmat voidaan maksaa suoraan vuokranantajalle.

Hyötyjä	Transaktio	€/v	Intressi	Luokka
Vuokranantajat yhteensä	Kela → vuokralainen tai suoraan vuokranantaja: yleinen asumistuki	1 228 M€ (2025); lähes 1,7 mrd € (2023 ja 2024)	Vuokrakassavirran maksuvarmuus	[D]
Vuokranantajat, vieraskieliset vuokralaiset	Sama, vieraskielisten osuus 19 % (2017) → 27 % (2025)	noin 330 M€ (laskettu 27 % × 1 228 M€)	Osuus kasvoi, vaikka tuki kokonaisuutena leikkautui 27 %	[D]
Vuokranantajat ja muut menoerät	Kela → perustoimeentulotuki vieraskielisille	408 M€, 41 % (2025); 172 M€, 24 % (2017)	Toimeentulotuki kattaa myös vuokran, kun asumistuki ei riitä	[D]
Suuret vuokranantajat	Kela → suora maksu vuokranantajalle valtuutuksella tai kahden kuukauden rästeistä	2019 tieto: noin kolmannes asumistuesta; Helsingin kaupungin asunnot 40 M€, SATO 27 M€, Kojamo 23 M€	Julkinen tulonsiirto kulkee suoraan vuokranantajan tilille	[D]
Heka	Vuokratuotot 49 050 asunnosta, 96 060 asukasta	542,2 M€ vuokratuottoja, liikevoitto 75,9 M€ (2025)	Kaupungin yhtiö, Hakola hallituksen pj 2022–2025	[D]

Hyötyjä	Transaktio	€/v	Intressi	Luokka
Kojamo (Lumo)	38 945 asuntoa	liikevaihto 455,2 M€ (2025)	Omistajat Heimstaden 20 %, Ilmarinen 8,3 %, Varma 7,8 %, Teollisuusliitto 6,4 %, OAJ 3,7 %	[D]
SATO	noin 27 500 asuntoa	ei haettu	Omistajat Balder 58,4 %, APG 22,6 %, Elo 12,8 %, Valtion Eläkerahasto 4,9 %	[D]
Avain Yhtiöt	noin 12 000 asuntoa, noin 1 000 uutta vuodessa	investoinnit noin 200 M€/v	Rahoitti Pajulaa ja Kaumaa; tonttiasiat Helsingin kaupunkiympäristölautakunnassa	[D]
Rakennusala (RT, rakennuttajat)	Valtio → korkotukivaltuus ARA-/Varke- tuotannolle	2 250 M€ (2024), 1 750 M€ (2025), 1 135 M€ (2026), 500 M€ esitys (2027)	Tuetut aloitukset 8 400 (2024), noin 47 % kaikista aloituksista	[D]

Mekanismi [P]. Vuokranantajalle ratkaiseva suure on käyttöaste ja maksuvarmuus, ei vuokralaisen työllisyys. Kun vuokra maksetaan Kelan kautta, työttömyys ei näy vuokranantajan kassavirrassa. Vieraskielisten osuuden nousu 19 prosentista 27 prosenttiin samaan aikaan, kun tukea leikattiin, osoittaa mihin suuntaan riippuvuus kasvaa.

Lähteet: [Kela 2.9.2026: vieraskielisten osuudet](#), [Kela 10.3.2026: etuudet 2025](#), [Kela: maksu vuokranantajalle](#), [Verkkouutiset/Taloussanommat 30.8.2019](#), [Heka tilinpäätös 2025](#), [Kojamo tilinpäätöstiedote 2025](#), [SATO osakkeenomistajat](#), [Varke: tuettu tuotanto 2024](#), [Valtion asuntorahaston tilinpäätös 2025](#).

Järjestösektori

Järjestöhaara on kartan heikoin. STEA:n kokonaispotti putoaa 373,6 M€:sta (2023) noin 190 M€:oon (2027), ja maahanmuuttajajärjestöt irtisanovat henkilöstöään. Hallituksen rasisminvastainen rahoitus on miljoonaluokkaa.

Hyötyjä	Transaktio	€	Intressi	Luokka
Sosiaali- ja terveysjärjestöt yhteensä	STM/STEA → järjestöavustukset	373,6 M€ (2023), noin 304 M€ (2025), 273,9 M€ (2026), noin 190 M€ (2027)	Kokonaisuus, josta maahanmuuttotyö on osa; teemakohtaista summaa ei julkaista	[D]

Hyötyjä	Transaktio	€	Intressi	Luokka
Maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusjärjestöt	STEA → yli 100 järjestöä, esim. Suomen Pakolaisapu 1,586 M€, Suomi-Syyria ystävyyssseura 338 000 €, Turvapaikanhakijoiden tuki 279 000 €	vuosi ei ilmoitettu	Kansanedustaja Vigeliuksen koonti STEA-rekisteristä, ei tarkistettu rekisteristä	[D, toissijainen]
Familia ry, Monika-Naiset liitto	STEA-leikkaus	Familia: kaikkien kuuden vakituisten työsuhteet päättyvät; Monika-Naiset: enintään 7 htv vähennys	Leikkaus osuu suoraan henkilöstöön	[D]
Ministeriöt ja avustusten saajat	Valtio → yhdenvertaisuusviestinnän toimenpideohjelma, 62 toimenpidettä, joista 33 rahoitetaan	6 M€, josta avustuksia 3,24 M€	VNK:n osuudesta käyttämättä lähes 0,5 M€ (MTV)	[D]
Antirasistiset järjestöt	VNK → 10 hanketta	240 000 € (2025)	African Anti-Racism Society, Anti-Racist Forum ja Nuorten Muslimien Foorumi 42 000 € kukin	[D]
Taide- ja kulttuuritoimijat	Taike (OKM) → monimuotoisuus ja rasismien vastaisuus	500 000 €, 23 saajaa (2025)	Suurin International Artists Center Finland 70 000 €	[D]

Rydmanin kriteerit [D]. STEA:n 2027 kriteerit rajasivat ulos järjestöt, "joiden toiminta kohdistuu pääasiassa yhteen tiettyyn ei-terveydellisperusteiseen tausta- tai identiteettiryhmään". Pääministeri Orpo ilmoitti, ettei kriteereillä ole hallituksen tukea. Asetusta muutettiin 13.8.2026, ja oikeuskansleri arvosteli prosessia 29.9.2026.

Mekanismi [P]. Järjestöillä ei ole omaa pääomaa eikä vahvaa rahoittajaa puolueiden sisällä. Siksi haara leikkautuu ensimmäisenä, kun muut haarat säilyvät. Haaran intressi on kertomus: järjestöt tuottavat moraalisen oikeutuksen, jonka varassa vahvemmat haarat toimivat.

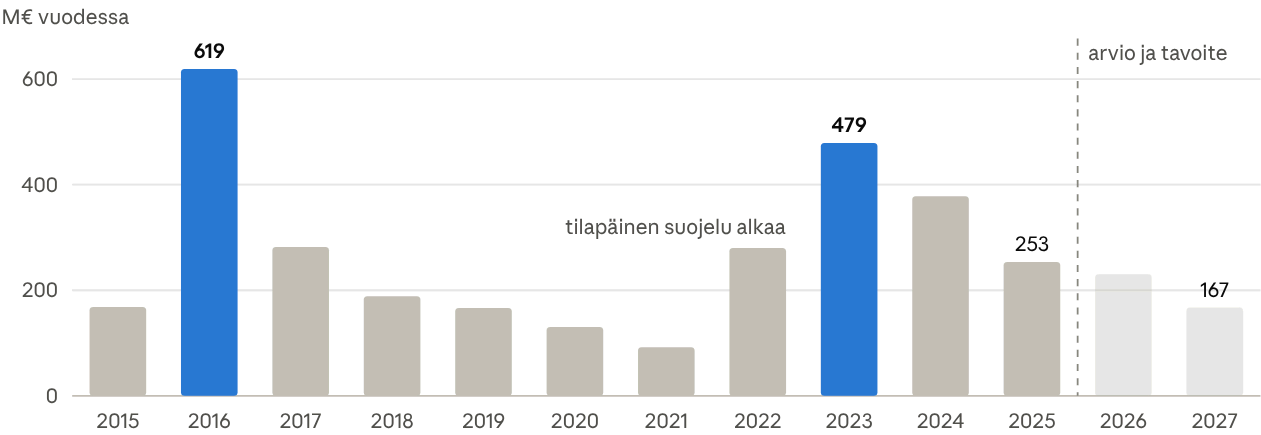
Lähteet: [STM 26.1.2023: 373,6 M€](#), [STM 6.2.2025: 304 M€](#), [STEA Info 17.6.2026: kriteerit 2027](#), [Yle 23.6.2026](#), [Kaleva 29.9.2026: oikeuskansleri](#), [Familia ry 1.9.2026](#), [Monika-Naiset 1.10.2026](#), [Suomen Uutiset 30.4.2026: Vigelius](#), [VNK: toimenpideohjelman väliraportti](#), [Valtioneuvosto 21.10.2025: 240 000 €](#), [MTV: rasisminvastaiset rahat](#), [Taike 2025](#).

Vastaanottokeskukset

Vastaanotto maksoi 2015–2025 yhteensä noin 3,0 mrd €. Suurimmat yksityiset ylläpitäjät Kotokunta ja Luona tekivät siitä vuonna 2024 noin 14 prosentin liikevoiton. Sama yhtiö, joka ylläpitää vastaanottoa, pyörittää nyt myös palautuskeskusta.

Vastaanoton menot nousevat tulijoiden mukana: 619 M€ (2016) ja 479 M€ (2023)

Toteutuneet menot yhteensä 3,0 mrd € vuosina 2015–2025

budjetti.vm.fi, luku 26.40 · vastaanoton kokonaiskustannukset 2015–2025, arvio 2026, tavoite 2027

Vuoden 2016 luku on talousarvioesityksen; Migri ilmoitti samalle vuodelle 603,6 M€.

Hyötyjä	Transaktio	€	Intressi	Luokka
Suomen Punainen Risti, piirit	Migri → vastaanoton ylläpito	625 M€ (2015–2020); piirien ylijäämä 24 M€ (2015–2019)	Suurin yksittäinen ylläpitäjä	[D]
Kunnat	Migri → vastaanoton ylläpito	234 M€ (2015–2020)	Valtion korvaus kunnan organisaatiolle	[D]
Kotokunta Oy	Migri → 15 keskusta 16:sta kilpailutuksen 1. vaiheessa, arvo noin 250 M€ (2022–2027)	liikevaihto 136 M€, liikevoitto 19,5 M€, tulos 15,7 M€ (2024); 107 M€ / 14,1 M€ / 11,4 M€ (2025)	Liikevaihto kymmenkertaistui vuodessa 2022–2023	[D]

Hyötyjä	Transaktio	€	Intressi	Luokka
Kotokunta Oy:n omistajat	Osingot	noin 7,5 M€ (2024) ja 12,7 M€ (2025)	Yksityinen voitto julkisesta vastaanotosta	[D, toissijainen]
Luona Oy (Barona-konserni 2017)	Migri → vastaanotto ja 6/2025 alkaen palautuskeskus Vantaalla	159 M€ (2015–2020); liikevaihto 56,23 M€, liikevoitto 8,12 M€ (2024)	Vuonna 2016 voitto noin 3,2 M€ siirrettiin konserniavustuksena Baronalle; Baronan omistajia 2017 Markus Oksa, Elo ja Nordic Mezzanine	[D]
Hemcare Oy, Babando Oy, Pohjanmaan Maahanmuuttokeskus Oy	Migri → kilpailutetut keskukset 2022–2023	Hemcare liikevaihto 28,3 M€, liikevoitto 3,2 M€ (2023)	Vastaanoton markkina	[D]

Vuorokausihinta [D]. Keskimäärin 65 € (2016) ja 37 € turvapaikanhakijaa kohden (2025). Alaikäisen ryhmäkodissa 225 €/vrk ja säilöönottoyksikössä 313 €/vrk (2025). Keskuksia oli 2016 alussa lähes 250, vuonna 2023 112 ja 2026 arviolta 28.

Hankintavirheet [D]. Valtiontalouden tarkastusvirasto totesi 2023, että Migri teki kaksi vastaanottohankintaa osin laittomina suorahankintoina. Yksi niistä oli 2015 solmittu toistaiseksi voimassa oleva puitesopimus yhdeksästä keskuksesta pääkaupunkiseudun yksityisen yhtiön kanssa.

Vertikaalinen integraatio [D/P]. Luona ylläpitää vuodesta 2025 myös paluuta edistävää vastaanottokeskusta. Budjettimomentti 26.40.21 rahoittaa nyt "paluukeskuksena toimivien vastaanottokeskusten menoja". Kiristys ei katkaissut rahavirtaa vaan vaihtoi sen nimen: sama yhtiö laskuttaa sekä vastaanotosta että lähdöstä.

Lähteet: budjetti.vm.fi, [luku 26.40 \(talousarvioesitykset 2017–2027\)](#), [Yle MOT 21.6.2021](#), [Suomen Kuvalehti 12.9.2017](#), [Suomen Kuvalehti 4.12.2017](#), [Luona Oy](#), [Kotokunta Oy](#), [Suomen Uutiset 7.9.2026: osingot](#), [Hemcare Oy](#), [Migri 27.9.2022: kilpailutus](#), [Migri 26.5.2023](#), [VTV 12/2023](#), [Migri 9.5.2025: palautuskeskus](#), [Yle 29.9.2026](#).

BKT

Väestönkasvu tulee kokonaan maahanmuutosta. Vuosina 2022–2025 kokonais-BKT kasvoi yhteensä noin 1,2 %, mutta BKT asukasta kohden laski noin 0,8 %. Volyyymi kasvattaa kokonaistaloutta, jota velkasuhde mittaa, mutta ei asukkaan taloutta.

Vuosi	Nettomaahanmuutto	Syntyneet miinus kuolleet	BKT, %	BKT/asukas, %
2025	+34 852	-13 195	0,8	0,3
2024	+48 546	-14 300	1,0	0,2
2023	+58 496	-17 786	-1,2	-1,6
2022	ei haettu	ei haettu	0,6	0,3

Vieraskielisiä oli 646 392 eli 11,4 % väestöstä (2025). Kertymät on laskettu Eurostatin vuosimuutoksista.

Hyötyjät [P].

- **Valtio velallisena.** Julkinen velka oli 88,5 % BKT:sta (2025), ja VM ennustaa 90,1 % (2026) ja lähes 98 % (2030). Kokonais-BKT on velkasuhteen nimittäjä. Väestönkasvu pitää nimittäjää yllä riippumatta siitä, kasvaako asukaskohtainen tulo.
- **Kotimarkkinayritykset.** Kauppa, rakentaminen ja palvelut myyvät asiakasmäärälle, eivät asukaskohtaiselle tuottavuudelle.
- **Kasvukertomus.** EK vaatii 45 000 työperäistä nettomaahanmuuttajaa vuodessa. Kokonaiskasvu on luku, jonka puolue ja etujärjestö voivat esittää onnistumisena.

Nettovaikutus ryhmittäin [D]. Tutkimukset jakavat volyymin kahteen osaan.

Tutkimus	Tulos	Rahoittaja
VATT Datahuone 1/2026	Suomalaistaustaisten nettotulonsiirrot noin 4 700 € ulkomaalaistaustaisia suuremmat. Työperusteiset positiivisimmat; perhe- ja suojeluperusteiset "huomattavan negatiiviset". Ulkomaalaistaustaiset saivat 29 % toimeentulotuesta ~10 % väestöosuudella.	Valtio
VATT/TEM, Yle 4.3.2024	Työllisyys 10 vuoden jälkeen: työlupa ja EU noin 80 %, perhe ja opiskelu noin 70 %, suojelu noin 60 %.	Valtio

Tutkimus	Tulos	Rahoittaja
ETLA Raportti 176	Työperäinen ja korkeasti koulutettu maahanmuutto positiivinen varhain; humanitäärinen "alkuvaiheessa kustannus". Ei suomalaisia elinkaarilukuja.	EK ja Strategisen tutkimuksen neuvosto
Diak 4.11.2025	Vieraskieliset maksoivat veroja 2,7 mrd € ja saivat tulonsiirtoja 2,4 mrd € (2023). Julkiset palvelut eivät ole mukana.	Diak
Sitra/Etla 21.5.2025	24 000:n nettomaahanmuutolla kestävyysvaje noin 2 % BKT:sta; "edes 40 000 hengen vuotuinen nettomaahanmuutto ei riittäisi työikäisten määrän pysyvään kasvuun".	Sitra
Suomen Perusta 2019	Elinkaarivaikutus 20–24-vuotiaana saapuneelle: Somaliassa syntynyt –951 000 €, Irakissa syntynyt –690 000 €. ETLA 176 pitää julkishyödykeoletusta vaikeasti perusteltavana.	Suomen Perusta

Mekanismi [P]. Volyyymi on kahden virran summa. Työperäinen virta maksaa itsensä. Perhe- ja suojeluperusteinen virta synnyttää tulonsiirtoja, jotka kulkevat vuokranantajille ja palveluntuottajille. Kokonais-BKT näyttää molemmat kasvuna. Volyymin puolustaja esittää ensimmäisen virran tutkimukset ja laskuttaa toisesta.

Lähteet: [Tilastokeskus 25.1.2024](#), [23.1.2025](#), [22.1.2026](#), [Väestörakenne 2025](#), [Tilastokeskus: julkinen velka 2025](#), [VM: Taloudellinen katsaus syksy 2026](#), [Eurostat sdg_08_10](#).

Eläke

Eläkejärjestelmä hyötyy volyyymista kahdesti: maksupohjana ja vuokratuottona. ETK:n laskelma olettaa 24 000 nettomaahanmuuttajaa vuodessa, ja samat eläkelaitokset omistavat suurimpien vuokrayhtiöiden osakkeita.

Hyötyjä	Transaktio	Suure	Intressi	Luokka
Työeläkejärjestelmä	Työikäiset maahanmuuttajat → TyEL-maksut	Oletus 24 000/v; TyEL-maksu 24,4 % 2030-luvun alkuun, vakiotaso 22,7 %	Maksupohjan kasvu pitää maksun ennallaan	[D]
Työeläkejärjestelmä	Nollamaahanmuuton vaihtoehto	TyEL-menoprosentti +4,1 prosenttiyksikköä vuonna 2085 verrattuna 15 000:n oletukseen (laskettu ETK:n 2023 taulukosta)	Maahanmuutto esitetään maksun nousun vaihtoehtona	[D]
Ilmarinen	Vuokra-asunnot ja Kojamon osakkeet	noin 4 500 asuntoa; 8,3 % Kojamosta	Vuokrakysyntä ja osinko	[D]
Varma	Myi 4 761 asuntoa Kojamolle noin 900 M€:lla, josta 291,3 M€ Kojamon osakkeina (1.4.2026)	7,8 % Kojamosta ennen kauppaa	Muutti suoran vuokratuoton osakeomistukseksi	[D]
Elo	SATOn osakkeet	12,8 % SATOsta; 2017 Barona-konsernin (Luona) omistaja	Vuokratuotto ja vastaanoton liiketoiminta samassa salkussa	[D]
Keva	Vuokra-asunnot	noin 4 200 asuntoa	Vuokrakysyntä	[D]
Valtion Eläkerahasto	SATOn osakkeet	4,9 %	Vuokratuotto	[D]
Ammattiliitot	Kojamon osakkeet	Teollisuusliitto 6,4 %, OAJ 3,7 %; Paperiliitto 0,2 % SATOsta	Palkansaajapuoli omistaa samaa vuokrapääomaa	[D]
EK ja palkansaajajärjestöt	Nimitysvalta TyEL-yhtiöiden hallintoon	Puolet hallitusten ja hallintoneuvostojen jäsenistä työmarkkinajärjestöjen ehdottamia, tasan työnantajille ja palkansaajille	Sama osapuoli päättää eläkevarojen sijoittamisesta ja vaatii volyyymia	[D]

Kertomus ja sen raja [D]. Tilastokeskuksen mukaan nykyinen nettomaahanmuutto "lykkää väestöllisen huoltosuhteen nousua, mutta ei estä sitä kokonaan": huoltosuhde on 62, vuonna 2039 60 ja vuonna 2070 72. ETK:n 2026 raportti toteaa itse: "Keskeinen syy

työllisyysasteen laskuun on maahanmuuttajien osuuden kasvu.” VM:n arvio kestävyysvajeesta on noin 3 % BKT:sta eli noin 9,5 mrd €.

Mekanismi [P]. Eläkelaitos laskee maksun työikäisten määrästä ja sijoittaa varat asuntoihin, joiden vuokra maksetaan osin asumistuella. Sama volyymi näkyy laskelmassa maksupohjana ja taseessa vuokratuottona. Eläkejärjestelmän hallinto on työmarkkinajärjestöjen nimittämä, ja työnantajapuolen keskusjärjestö vaatii julkisesti lisää volyymia.

Lähteet: [ETK raportteja 07/2026](#), [ETK 9.2.2023: nettomaahanmuutto nolla](#), [ETK-blogi 24.10.2024](#), [Ilmarinen: kiinteistöt](#), [Keva: vuokra-asunnot](#), [Varma 1.4.2026](#), [Kojamo 10.2.2026](#), [SATO osakkeenomistajat](#), [Suomen Kuvalehti 4.12.2017: Barona ja Elo](#), [HE 96/2014: TyEL-yhtiöiden hallinto](#), [Tilastokeskus 24.10.2024: huoltosuhde](#), [VM: Taloudellinen katsaus kevät 2026](#).

Ongelman hallinnointi: hallinto ja äänet

Ongelman hallinnointi tuottaa kaksi tuottoa. Hallinnon tuotto on dokumentoitu: Maahanmuuttoviraston toimintamenot kolminkertaistuivat 2015–2024. Äänien tuotto ei kulje maahanmuuttajien kautta, sillä vieraskielisistä äänesti kuntavaaleissa 22,4 %.

Hallinto [D].

Hyötyjä	Transaktio	€/v tai suure	Intressi
Maahanmuuttovirasto	Valtio → toimintamenot (26.40.01)	29,9 M€ (2015) → 103,5 M€ (2024); esitys 87,9 M€ (2026)	Henkilötyövuodet 334 (2015) → 1 358 (2024); laajuus vaihtelee vuosittain
Kunnat	Valtio → kotoutumisen korvaukset (32.50.30)	316,2 M€ (2024), 382,2 M€ (2025), 349,7 M€ (2026)	2026: laskennalliset korvaukset 164,5 M€, erityiskustannukset 115,2 M€, ilman huoltajaa tulleet alaikäiset 65,2 M€ (12 000 €/hlö)

Hyötyjä	Transaktio	€/v tai suure	Intressi
Kunnat	Säästöt: korvauskausi 3 → 2 vuotta (HE 192/2024) ja yksi rahoituskanava 2027 (HE 74/2026)	–58 M€ (2025); pysyvä –46,8 M€ (2027)	Helsingin perustoimeentulotuen osuus kasvaa yli 4 M€/v
Helsingin kotoutumispalvelut	Kaupunki → työllisyyspalvelut, maahan muuttaneiden erityispalvelut, Helsinki-info	noin 6 000 kotoutuja-asiakasta (2025 alussa); uusia asiakkaita +23,9 %	Tehtävät siirtyivät valtiolta kaupungille 1.1.2025
Helsingin koulut ja päiväkodit	Kaupunki → tarveperusteinen rahoitus	perusopetus 8,8 M€ 39 koululle, varhaiskasvatus 2,4 M€ (2024)	Vieraskielisiä 24 % peruskoululaisista (2023–2024)

Äänet [D].

- Vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli 22,4 % kuntavaaleissa 2025 (suomenkieliset 54,8 %) ja 39,1 % eduskuntavaaleissa 2023.
- Vieraskielisiä oli äänioikeutetuista 8,7 %, ehdokkaista 2,8 % ja valituista 1,0 % (2025). Ehdokasosuus oli suurin RKP:llä (6,3 %) ja pienin perussuomalaisilla (1,4 %).
- Perussuomalaiset sai 20,1 % äänistä 2023. Ylen lokakuun 2026 kyselyssä SDP oli 22,7 %, perussuomalaiset 16,5 % ja kokoomus 16,3 %.

Mekanismi [P]. Luonnoksen nuoli ongelman hallinnoinnista ääniin ei kulje maahanmuuttajien äänten kautta. Niiden määrä on liian pieni. Äänet syntyvät ongelman omistamisesta: puolue lupaa hallita ongelmaa, jonka sama volyymi tuottaa, ja kilpailee siitä, kenen hallintakeinot valitaan. Hallinnon nuoli sulkee kierron: jokainen kiristys tuottaa uuden viranomaistehtävän, kuten palautuskeskuksen, kotoutumisohjelman tai valvonnan.

Lähteet: budjetti.vm.fi, luku 26.40, budjetti.vm.fi, momentti 32.50.30, [HE 192/2024](#), [HE 74/2026](#), [Helsingin lausunto 24.10.2024](#), [hel.fi 31.12.2024](#), [Helsingin kaupunginhallitus 9.2.2026](#), [Kasvatus- ja koulutuslautakunta 3.9.2024](#), [Tilastokeskus 6.6.2025: äänestysaktiivisuus](#), [Tilastokeskus 19.5.2023](#), [Tilastokeskus 2.4.2025: ehdokkaat](#), [Tilastokeskus 9.5.2025: valitut](#), [Tilastokeskus 14.4.2023](#), [Kaleva/Yle 8.10.2026](#).

Ristisidokset

Seitsemän toimijaa esiintyy useammassa kuin yhdessä haarassa. Ne ovat mallin kantava rakenne: kun yksi haara leikkautuu, sama toimija saa tulonsa toisesta.

Toimija	Haarat	Sidokset	Luokka
Helsingin kaupunki	Asuminen, koulutus, Stadin AO, tulkkaus, hallinto	Omistaa Hekan (542 M€ vuokratuottoja); ylläpitää Stadin AO:ta; perusti Amisäätiön; ostaa tulkkausta 15,5 M€:lla; hoitaa kotoutumispalvelut 2025 alkaen. Kaupunki on samaan aikaan ostaja, tuottaja ja vuokranantaja.	[D]
EK	Koulutus, BKT, eläke, äänet	Kaksi paikkaa Taitotalon hallituksessa; rahoittaa Pro Markkinataloutta 100 000 €/v; nimittää TyEL-yhtiöiden hallintoa; rahoitti ETLA 176 -raporttia; vaatii 45 000 työperäistä maahanmuuttajaa vuodessa; rahoitti Hakolaa.	[D]
Eläkelaitokset (Ilmarinen, Varma, Elo, Keva, VER)	Eläke, asuminen, vastaanotto	Maksupohja 24 000:n oletuksella; Ilmarinen ja Varma yhteensä 16,1 % Kojamosta; Elo 12,8 % SATOsta ja 2017 Barona-konsernin (Luona) omistaja.	[D]
Ammattiliitot (Teollisuusliitto, OAJ, Paperiliitto)	Asuminen, eläke	Teollisuusliitto 6,4 % ja OAJ 3,7 % Kojamosta; nimittävät puolet TyEL-hallinnosta palkansaajapuolelta.	[D]
Juha Hakola	Asuminen, koulutus, äänet	Hekan pj 2022–2025; Amisäätiön pj; Taitotalon vpj; Helsingin Kokoomuksen pj; EK:n vaaliraha.	[D]

Toimija	Haarat	Sidokset	Luokka
Rakennusteollisuus RT	Asuminen, BKT, äänet	Korkotukivaltuuden puolustaja; tilasi 40 000:n nettomaahanmuuttoon perustuvan VTT-laskelman; rahoittaa Pro Markkinataloutta; työllistää Rokkasen.	[D]
Luona Oy	Vastaanotto, hallinto	Ylläpitää vastaanottoa ja vuodesta 2025 palautuskeskusta.	[D]

Rakenne [P]. Hyötyjät eivät ole yksi leiri. Työnantajajärjestö ja ammattiliitot omistavat samaa vuokrapääomaa ja nimittävät yhdessä eläkejärjestelmän hallinnon. Kunta on sekä palvelun ostaja että sen tuottaja. Olsonin logiikassa tämä tekee volyyymista vakaan: hyöty keskittyy kouralliselle organisaatioita, joilla on yhteinen intressi ilman yhteistä sopimusta, ja kustannus hajautuu veronmaksajille, joilla ei ole organisaatiota.

Kahdeksas ristisidos [D]. Bravedo Oy, entinen Barona-konserni, omistaa Luonan (vastaanotto ja palautuskeskus), Tulkan (tulkkaukset) ja Arffmanin (maahanmuuttajien työllistäminen ja koulutus). Eläkeyhtiöt Elo ja Ilmarinen omistavat siitä joulukuusta 2025 hieman yli 20 %. Yksi omistusrakenne kattaa siis vastaanoton, tulkkauksen, kotoutumisen ja eläkkeen haarat. Erittely on välilehdellä Shelley'n analyysi.

Falsifiointi ja vastahavainnot

Aineisto tukee mallin rahavirtatasoa, mutta kolme havaintoa rajaa sitä. Volyymi laski 2023–2025, ja rahavirrat laskivat sen mukana. Hyötyjät eivät estäneet leikkauksia. Äänikanava maahanmuuttajien kautta on heikko.

Mikä tukee mallia [D].

- Rahavirrat seuraavat volyyymia: nettomaahanmuutto 58 496 (2023) → 34 852 (2025), vastaanoton kustannukset 479 M€ → 253 M€, keskukset 112 → 48.
- Hyötyjät puolustavat virtaa julkisesti: Kieliasiantuntijat vastusti tulkkauksen rajausta, RT vastusti korkotukivaltuuden leikkausta, EK vaatii 45 000:n nettomaahanmuuttoa.
- Rahoitus maksetaan määrästä: opiskelijatyöpäivä, opiskelijavuosi, vuorokausihinta, laskennallinen korvaus henkeä kohden.

Mikä rajaa mallia [D].

- **Poliittinen päätös ohitti hyötyjät.** Orpon hallitus leikkasi kotoutumiskorvauksia 58 M€ (2025), STEA-potin noin puoleen (2023–2027) ja korkotukivaltuuden 2 250 M€:sta 500 M€:oon. Malli ei ennusta lukittumista; se ennustaa, että hyötyjät vastustavat.
- **Volyymi ei ole yksi suure.** Työperusteiset maahanmuuttajat ovat nettotulonsiirroissa suomalaisten tasolla (VATT 1/2026). EK vaatii työperäistä volyymia ja samalla opiskelijoiden perheen yhdistämisen kiristämistä. Palvelutuotannon haarat elävät perhe- ja suojeluperusteisesta virrasta, eläke ja BKT työperäisestä.
- **Suurin osa rahasta on palkkaa ja lakisääteistä palvelua.** Liikevoittoprosentit: Semantix 8 % ja Tulka 11 % (2025), Luona 14 % ja Kotokunta 14 % (2024). SPR:n piirien ylijäämä oli 24 M€ (2015–2019), kun SPR sai vastaanotosta 625 M€ (2015–2020). Oikeus tulkkaukseen tuomioistuimessa on lakisääteinen.
- **Koulutuksella on mitattu vaikutus.** VATT/Aalto: osallistujien tulot noin 47 % suuremmat kymmenen vuoden kuluttua (kaupungin lainaamana).
- **Äänikanava on heikko.** Vieraskielisten äänestysaktiivisuus 22,4 % ja osuus valituista 1,0 % (2025).

Testit, jotka ratkaisevat [H].

1. Jos työllistymiseen sidottu rahoitus (18 % ammatillisesta koulutuksesta 2026) ei muuta opiskelijavirtaa Stadin AO:ssa, raha seuraa volyymia eikä tulosta.
2. Jos kotoutumiskoulutuksen päättäneistä työllistyy selvästi alle puolet ja loput siirtyvät jatkokoulutukseen, säilytyshypoteesi vahvistuu.
3. Jos vastaanottoyhtiöt siirtyvät palautus- ja säilöönottotoimintaan samoilla katteilla, kiristys on uusi markkina eikä virran katkaisu.
4. Jos asumistuen vieraskielisten osuus jatkaa kasvuaan kokonaistuen laskiessa, vuokranantajien riippuvuus siirtyy yhä enemmän tälle ryhmälle.
5. Jos koordinaatiosta löytyy asiakirja, malli muuttuu rakenteesta sopimukseksi. Ilman sitä malli väittää vain yhteistä intressiä, mikä Olsonin logiikassa riittää.

Avoimet kysymykset

Ratkaisevimmat puuttuvat tiedot ovat Taitotalon kotoutumiskoulutuksen osuus liikevaihdosta ja Ami-säätiön vuokratulo.

- ☐ Taitotalon kotoutumis- ja vieraskielisten koulutuksen osuus liikevaihdosta; Ami-säätiön vuokratulo Taitotalolta.

- ☐ Kotoutumiskoulutuksen päättäneistä työllistyneet ja jatkokoulutukseen siirtyneet erikseen, 2023–2025.
- ☐ Stadin AO:n kokonaisbudjetti ja OKM-rahoitus euroina.
- ☐ Kansallinen tulkkausmenojen kokonaisluku; HUS:n ja Helsingin toteutuneet tulkkausmenot.
- ☐ Kotokunta Oy:n omistajat ja osingot kaupparekisteristä; Luona Oy:n omistus vuoden 2017 jälkeen.
- ☐ STEA-avustukset järjestöittäin avustustietopalvelusta; Suomen Pakolaisavun luku tarkistettava.
- ☐ Hekan vieraskielisten asukkaiden osuus; suoraan vuokranantajille maksettu asumistuki 2022–2025.
- ☐ VM:n nykyinen nettomaahanmuutto-oletus kestävyysvajelaskelmassa.
- ☐ Vieraskielisten äänestäjien puoluevalinnat.
- ☐ Pro Markkinatalouden tukipäätökset vuoden 2027 vaaleihin (marras–joulukuu 2026).
- ☐ Puuttuva haara: sote, hallinto ja juridiikka, eli turvapaikka-asioiden oikeusapu, viranomaisten IT ja valvonta (intressirakennekaavion haara).

Lähteet

Jokaisen haaran lähteet ovat haaran lopussa. Aineisto on haettu ja tarkistettu 29.10.2026. Merkintä [D, toissijainen] tarkoittaa, että luku on peräisin toissijaisesta lähteestä eikä sitä ole tarkistettu alkuperäisestä rekisteristä.

- Käsiniirretty luonnos (IMG_1935), 29.10.2026
- Meren varoitus ja abstraktion suoja : Intressianalyysi, 23.10.2026
- Juha Hakolan sidokset , 27.10.2026
- Olson, *The Logic of Collective Action* (1965) ja *The Rise and Decline of Nations* (1982)